

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 93

číslo: 38

22. září 2013

Cena: 8 Kč

CČSH NA KŘIŽOVATCE

aneb zamyšlení nad impulsy, vzestupnými z diskusí se studenty, absolventy a příznivci HITS – Husova institutu teologických studií – na kurzu v Železném Rudě.

Církev procházela v dějinách nesčetnými křížovatkami. Kudy se v dané chvíli vydala, však zásadně ovlivnilo její další chod. V posledních měsících se do popředí církevní agendy i médií dostala otázka majetkového vyrovnání církvi. Církev stojí na pomyslné křížovatkě. Škoda, že poprvé po dlouhém čase spojilo církev a média právě a jen toto téma. Jistě, tato křížovatká v dějinách církvi v ČR je zásadní pro další chod církvi – řekněme, v té viditelné stránce života církve. Církev však – jako mystické tělo Kristovo v tomto světě – prochází mnohem významnějšími, byť méně viditelnými křížovatkami, které určují její další život. Jsou to křížovatký jejího duchovního směřování.

Jeruzalémský koncil v 50. letech 1. stol. po Kristu (tedy hned první generace společně asi již i s druhou nastupující generací křesťanů) řešil otázku nutnosti dodržování či nedodržování židovského zákona všemi křesťany – i těmi, kteří vzešli z helenistického, tedy z pohanského prostředí. Zástupci jeruzalémské obce, zosobňující mnohasetletou tradici, na niž navázali po svém obrácení, vnímali jako zcela přirozený svůj požadavek, aby ti, kteří přicházejí „zvenku“, z helenistického prostředí, se zcela přizpůsobili učením a tradici, kterou jeruzalémští křesťané nesli. Jistě je muselo pře-

kvapit, že jeden z nich, Pavel, původně vzdělaný farizej a pronásledovatel křesťanů, který prožil své obrácení (Sk 9), po němž se vydal šířit zvěst o ukřižovaném a zmrtvýchvstalém Kristu „do všech končin země“ (Malé Asie a Řecka), obhajoval na sněmu v Jeruzalémě křesťany z pohanů. Totiž v tom smyslu, že nemusí dodržovat židovský zákon (representovaný obřizkou), neboť zásadní je jejich víra – obřizka srdce – jako jediný požadavek a současně dostačující prostředek ke spáse. Jen „sola fidae“ – pouhou vírou, která se potkává s nenárokova- telnou „sola gratia“ – pouhou Boží milostí, je člověk ospravedlněn před Božím soudem. Tak stála prvokřesťanská církev na jedné ze svých prvních zásadních křížovatek.

Víme, jak Jeruzalémský sněm dopadl. Díky přijetí Pavlova argumentu se církev mohla rozšířit skutečně do celého světa. V dějinách však přicházela na další a další křížovatký. Křížovatký učení (ať již máme na mysli koncily či reformaci), praxe (ať již liturgické či správní), křížovatký tradice ve vztahu k novým impulsům. A na té právě stojíme.

Církev československá husitská se ocitla na takové křížovatkě, když vyrůstala z římskokatolické tradice ve snaze vyjít vstříc „současnému snažení mravnímu i vědeckému“, s cílem naplnit ho Duchem Kristovým (viz pojmové určení CČSH). Modernisticky smýšlející kněží šli vstříc materiální nejistotě, ale s vizí duchovní obrody současné společ-

Pokračování na str. 3

Vzácná návštěva v Rychnově nad Kněžnou

ThDr. Tomáš Butta, Th.D., VIII. biskup-patriarcha Církve československé husitské, sloužil v neděli 7. září v rychnovském Husově sboru spolu s místní farářkou Mgr. Alenou Naimanovou bohoslužbu spojenou s birmováním. Připomeňme, že v listopadu 2009 tu patriarcha vedl slavnostní bohoslužbu u příležitosti 70. výročí prvních bohoslužeb, konaných 12. listopadu 1939 v této tehdy nově zakoupené budově, když už předtím - 5. a 6. července 1939 - visel na této budově husitský prapor bílý s červeným kalichem. Výjimečnost bohoslužby v roce 2009 spočívala i v tom, že při ní byl používán vzácný kalich z roku 1868 s kamenem z Kostnice a nápisem „Uč nás, mistře, v pravdě žítí, pro ni mřítí“, věnovaný kdysi náboženské obci vamberské.

Rychnovský sbor Církve československé husitské má letité partnerské kontakty s ekumenickými sbory v Německu a Polsku - evangelickou lutherskou církví v saském Weissigu u Drážďan, evangelickou lutherskou církví a evangelickou reformovanou církví ve Varšavě. Ostatně střecha rychnovského Husova sboru byla z velké části opravena v roce 2006 za peníze německých věřících ze saské evangelické církve ve Weissigu.

K tomu uvedla Alena Naimanová: „90 % střechy je jejich, věnovali nám na její opravu 400 tisíc korun. Naše kontakty jsou osobní, pokračují na vztazích mezi lidmi, oni jezdí k nám - v Rychnově se jim líbí - a my zase k nim. Pomohli i potom, brigádnicili s námi, mj. kopali s námi kolem celého Husova sboru příkop pro uzemnění hromosvodu.“ A Rychnovští opláceli - odvezli plný kombík vánočních výrobků do Weissigu na tamní vánoční bazar, jehož výtěžek šel na 200tisícovou (v eurech) rekonstrukci staré fary, policejné zakázané používat. Do Německa tehdy Rychnovští odváželi mj. 400 hořících trubiček, vánoční ozdoby, cukroví, pivo z náhodského pivovaru, ozdobené papírové krabičky, zlatené a stříbrné oříšky, hvězdičky, andělíčky na zapichování do květináčů i figurky ze šustí...“

Dobré zprávy z Loštic

U příležitosti 80. výročí posvěcení Husova sboru Církve československé husitské v Lošticích zde proběhla v neděli 8. září za účasti našich i katolických duchovních slavnostní bohoslužba, při které slovem a modlitbou posloužil bratr farář František Konvalinka z Olomouce. Zpíval smíšený pěvecký sbor Carmen z Mohelnice; následovalo příjemné kulturní odpoledne...

Zájem o novou církev se v Lošticích projevil hned v roce 1920, největší přestupy nastaly počátkem roku 1921 u příležitosti tehdejšího sčítání lidu. První bohoslužby se zde uskutečnily 18. března téhož roku v tělocvičně měšťanské školy. Obrovskou úctou se vyznačovaly druhé bohoslužby o týden později na náměstí u sochy sv. Trojice. Loštická náboženská obec byla státem uznána v červenci 1921. Základní kámen ke stavbě sboru byl položen v červnu 1929 za účasti moravského biskupa dr. Rostislava Stejskala. Do kamene byla vložena pergamenová listina obsahující stručné vyličení vzniku a vývoje naší církve v Lošticích. Na stavbě realizované dle plánů místního mistra stavitele se začalo pracovat za velkého nadšení a chuti. Vinou hospodářské krize se dílo pozdrželo, a tak ke slavnostnímu otevření došlo „až“ v neděli 3. září 1933. V tento den byl kostel posvěcen, opět za účasti dr. Rostislava Stejskala.

JE LITURGICKÁ HUDBA V CČSH ZANEDBANOU POPELKOU?

Jestli správně počítám, bylo mi 13 let, když mě vzala sestra farářka Skálová (tehdejší spirituálka kurzu) na pátý varhanický kurz Církve československé husitské. Kurz se tehdy konal podruhé ve Vrchlabí a mně, mladému klavíristovi, který toužil stát se varhaníkem, umožnil konečně setkat se s pišťalovými varhanami.

Letos se Kurz varhaníků a zpěváků naší církve konal již po dvacáté. Takové kulaté výročí je obvykle důvodem pro oslavu. Osobně jsem ho ale spíš využil k dlouhému zamýšlení o situaci liturgické hudby v naší církvi. Impulsem k tomu mi byla jedna z nejnižších účastí, která byla letos ovlivněna i tím, že hned dvě pravidelné účastnice zůstaly doma s čerstvě narozenými potomky. A jelikož jedna z nich se s manželem seznámila právě na varhanických kurzech, zůstal doma i on. Přesto mi ale stále vrtá hlavou fakt, že se v naší církvi nenajde více varhaníků, kteří by se chtěli zdokona-

lit ve hře, poznat další nástroje a seznámit se a podiskutovat s kolegy. Jako by i je postihl nezájem o hudební dědictví naší církve a stav našich nástrojů, byť jsou v náboženských obcích zpravidla jedinými, kdo může radu starších upozornit na nebezpečí zanedbané péče či naopak nevhodně řešené nebo nekvalifikovanou firmou prováděné opravy.

Katolické varhanické kurzy (jehož jsem se letos také už po třetí zúčastnil) každý rok odmítají zájemce pro jejich příliš velký počet. Sbormistrovské kurzy pořádané celocírkevním kantorem Českobratrské církve evangelické bývají dlouho před uzavírkou přihlášek plné. Jen husitští varhaníci se nikam nehrnou. Ptám se sám sebe, čím to je, když - aniž bych se chtěl kohokoliv dotknout - úroveň amatérských varhaníků na obou zmíněných akcích je o dost vyšší oproti tomu, co lze slyšet v mnohých našich sborech. Bohu díky za ty, kteří umí, ale ti by zase mohli něco ze svých zkušeností předat

dál, abychom i v našich sborech důstojně chválili Pána „radostně a písní novou“.

Rád bych tedy našim varhaníkům a varhanicím stručně povyprávěl, proč už 15 let jezdím každé léto na naše varhanické kurzy a proč by byly přínosné i pro ně. Předně je to jediná možnost, jak se v naší církvi setkat s lidmi, které zajímají varhany a liturgická hudba a jak ji kultivovat k opravdové chvále Páně. Jak v přátelském prostředí probrat obvyklé problémy: jak přimět sbor nezpívat příliš „svatě“ (pomalu), jak doprovodit text Zpřítomnění, který po odstranění přechodníků má jiný počet slabik a nesedí tedy na noty v doprovodu liturgie, jak vše zvládat a hrát tak, aby farář neměl neustále pocit, že bude lepší ignorovat ty pomalu se linoucí zvuky z harmonia a zpívat si po svém, jak vybrat písně, které budou na texty neděle sedět lépe než často nevhodně doporučené písně v letošním kazatelském

Pokračování na str. 2

Z výzvy papeže Františka za mír v Sýrii

**Rád bych tlumočil křik,
který vystupuje z každé části země,
z každého lidu,
z každého srdce, z jediné velké rodiny,
kterou je lidstvo,
a to s rostoucí úzkostí.
Je to křik po míru!**

**Tento křik důrazně říká: chceme svět míru,
chceme být muži a ženami pokoje,
chceme, aby v této naší společnosti
drásané rozpory a konflikty vypukl mír;
už nikdy válka! Nikdy válka.
Mír je příliš cenný dar,
který musí být podporován a chráněn.
Kéž všechny muže a ženy dobré vůle
spojí řetězec snah o mír!
Obracím se k celé církvi mocnou
a naléhavou výzvou, kterou vztahují
na všechny křesťany ostatních vyznání,
na muže a ženy každého náboženství
a také na nevěřící bratry a sestry:
mír je dobrem, které přesahuje každou bariéru,
protože je dobrem celého lidstva.
Křik po míru ať stoupá vysoko,
aby dosáhl k srdcím všech
a všichni složili zbraně
a nechali se vést touhou po pokoji.**

Prosba o Boží podporu při volbě patriarchy CČSH

**Prosíme tě, všemocný Bože,
za Církev československou husitskou,
abys ji vedl svým svatým Duchem.
Prosíme tě za volbu patriarchy,
ať se nám podaří pod tvým vedením
zvolit člověka, který bude stát a konat
ve světle našeho Pána Ježíše Krista,
ať je člověkem obdarovaným a požehnaným
pro tuto službu.**

Z kazatelského plánu

XVIII. neděle po svatém Duchu

Kdo je jako Hospodin, náš Bůh, jenž tak vysoko trůní? Sestupuje níže, aby viděl na nebesa a na zemi. Nuzného pozvedá z prachu, z kalu vytahuje ubožáka.

ŽALM 113,5–7

První čtení: Ámos 8,4–7

Tužby pro dobu po Duchu svatém (V):

2. Aby upevňoval naši víru a přivedl nás k vítězství nad našimi lidskými slabostmi, modleme se k Hospodinu.
3. Aby nám dal sílu vzdát se všeho, co nám brání Krista následovat a jeho zákon zachovávat, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, obnov v našich duších radost a věčnost za dar víry, který jsi nám zdarma udělil, abychom oslavovali tvé svaté jméno! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Timoteovi 2,1–7

Evangelium: Lukáš 16,1–13

Verš k obětování: Žalm 105,1

Verš k požehnání: 2. Korintským 8,9

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, celé stvoření toužebně očekává, že dojde svého naplnění ve tvém Synu. Děkujeme ti, že nám dáváš ve svátostném pokrmu a nápoji podíl na jeho věčném životě, a prosíme tě, přiveď nás k cíli naší cesty víry a naděje! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 100, 118, 148, 156, 289, 290, 295

JE LITURGICKÁ HUDBA V CČSH...

Pokračování ze str. 1

plánu. Na kurzu je také možné získat zajímavé notové materiály, věnujeme se také nácvičku sborového zpěvu.

Každý rok se koná výlet po zajímavých místech a varhanách v okolí, který je zajímavý i pro zkušené varhaníky. Jelikož nás letos hostila náboženská obec ve Zlíně, navštívili jsme při výletě digitál Viscount s vyčvalovanou technologií Physis v Salesiánském středisku na Jižních svazích, zajímavý mechanický pozitiv v raně středověkém kostele v Tečovicích, dále úžasný koncertní dvoumanuálový nástroj významného českého varhanáře pana Smolky v Napajedlích (kam jsme si zajeli pocvičit díky ochotné paní kostelnici i v týdnu) a také dvoumanuálový, pro změnu romantický, nástroj v poutním kostele ve Štíplě. Abychom se nevěnovali jen varhanám, prohlédli jsme si Uherské Hradiště, hrad Buchlov i poutní areál na Velehradě.

V týdnu jsme pak pravidelně cvičili v evangelickém kostele ve Zlíně, který byl naší základnou, a v katolickém kostele sv. Filipa a Jakuba, který má úžasnou akustiku a zvuk nástroje se tu krásně nesl. Začátečníci se každý den sešli ke dvojhodinové přednášce s praktickými cvičeními, během které jsme probrali úskalí doprovodu liturgie a její části, jak zjednodušit doprovod,

Zkouška před závěrečným koncertem účastníků varhanického kurzu

aby méně zkušený varhaník stíhal hrát v tempu, základy harmonizace a improvizace, tvoření předeher a doher k písním. Jelikož každý z nás doprovázel alespoň jednu ranní nebo večerní pobožnost, diskutovali jsme i o nedostatcích varhaního doprovodu písní, který obsahuje spoustu chyb a nestylových úprav. Při nácvičku sborového zpěvu jsme se soustředili na přípravu společných čísel pátečního koncertu účastníků, na kterém zazněly i sólové varhaní skladby a sólový zpěv doprovázený na varhany a také na klavír a saxofon.

Nezbývá mi tedy než doufat, že třeba v příštích letech se husitští varhaníci a varhanice vzchopí, zač-

nou spolupracovat, aktivně se podílet na hudebním dění v církvi, na spravování a údržbě nástrojů (když naše církve na rozdíl od zbylých dvou největších církví nemá nikoho zodpovědného za liturgickou hudbu ani stav nástrojů!) a třeba podobně jako bratři evangelíci také pracovat na novém doprovodu písní, který už je u nás naštěstí po 60 letech od vydání vyprodáný, ale bohužel bez použitelné náhrady. Dobrým začátkem může být právě účast na jediné akci, která se v naší církvi nabízí již 20 let, a to díky dlouholeté péči bratra faráře Zdeňka Kovalčíka, v letošním roce vedoucího i spirituála kurzu.

Lukáš Rýdlo

Nad Písmem

DUCHOVNÍ ČISTOTA - CELÉ ZDRAVÍ

L 16,1-13

„Byl jeden bohatý člověk a ten měl správce, kterého obvinili, že špatně hospodaří s jeho majetkem.“ (kralický překlad uvádí: „...mrhal statek jeho.“ Následnou pochvalu od onoho bohatého člověka nepoctivému správci v Ježíšově podobenství můžeme těžko vnímat jinak, než že oním majitelem je sám Bůh.

Majetek, který nám Bůh věnuje, je náš život, naše duchovní podstata a inteligence. Jak přechasto mrháme dary, které nám Bůh dal do vínku, když upřednostňujeme věci, které mají hodnotu jen na myšlenkové, emoční nebo fyzické rovině. Je pravda, že náš myšlenkový, emocionální a fyzický stav do značné míry určuje naši spokojenost nebo nespokojenost se životem. Nicméně stav duše má na podmínky života největší vliv, silně totiž ovlivňuje vše ostatní. Neboť co jsme během našehožití „nahromadili“ a měli v naší duši „zapsané“, to do největší míry ovlivňuje stav dnešních myšlenek, emocí a naše fyzicky po stránce dobra - blahobytu nebo nějaké nemoci.

Ježíš říká: „Jaký prospěch bude mít člověk, získá-li celý svět, ale svůj život ztratí? A zač získá člověk svůj život zpět?“ (Mt 16,26). Dle kralických: „Nebo co jest platno člověku, by pak všecken svět získal, a své duši uškodil? Aneb kterou dá člověk odměnu za duši svou?“ Duše je zde přesnější překlad. Když porozumíme, že jsme živoucí duše, obývající lidská těla, a zkušenosti že zažíváme jako učební lekce, je snazší čelit podmínkám života a vědět, že jsou jen částí naší cesty poznání. Poté se za

naše zkušenosti můžeme dívat k tomu skutečnějšímu, pravdivému, k naší duši. Uvědomíme si, že lidské zkušenosti jsou lekce, které jsme si na úrovni duše vybrali, abychom se naučili pracovat s našimi dary od Boha. Naše duchovní dědictví můžeme mrhat na povrchní život, nebo můžeme ve svých životech hledat Boží vedení a přítomnost, a více tak žít to duchovní v nás. „Já vám pravím: I nespravedlivým mamonem si můžete získat přátele; ať majetek pomine, budete přijati do věčných příbytků.“ (L 16,9).

Nepoctivý správce si k sobě zavolal dlužníky svého pána a řekl jim, aby zfalšovali dlužní úpisy u jeho pána. Pán nato toho nepoctivého správce pochválil za prozíravost, když si tvořil místo, aby jej druzí přijali ve vědomí tohoto světa. Nacházíme se ve fyzickém světě, a je proto důležité i na této úrovni fungovat a být v harmonii s druhými.

Toto podobenství je v mnohém jako to o nemilosrdném služebníkovi, kde je zdůrazněna důležitost odpuštění. Mamon znamená majetek, bohatství, podporu a vztahuje se k vnějšímu

bohatství, o kterém se zdá, že je silou a podporou života. Příliš často lidé vnímají hromadění majetku, moci a bohatství jako skutečný účel a smysl života. Mamon se týká světského myšlení a přesvědčení ohledně bohatství: peněz, vlastnictví, moci a přátelství pro mamon - lidi, kteří uvízli ve víře, že svět je tohle vše, a tedy aby mohli jen dobře jíst, pít, veselit se, neboť zítra mohou zemřít, a to že je konec. Pravé vnitřní bohatství myslí je poznání a v každém našem vnějším projevu naplňování naší duchovní podstaty. To je důležité a jediné stálé bohatství.

Duše je věčná. Fyzický svět je pomíjivý. Pokud pokračujeme ve službě mamonu - vědomí světa - potřebujeme mít přátele v tomto vědomí, aby nás podporovali v hledání bohatství světa. Pokud však sloužíme Bohu a hledáme konečnou pravdu a s Kristovou pomocí ji nacházíme, není již potřeba, abychom ulpívali v tomto světě.

Tak duše nalezne bohatství věčného života.

František Erben

**Pane Bože,
v našich životech často mrháme tvými dary
a škodíme si. Uznáváme, že je to naše volba.
A ty se nad námi skláníš a trpělivě čekáš,
až nám to dojde.
Až vyrosteme a změníme se.
Víme, že je to nejednou těžké.
Děkujeme ti za tvou podporu,
s níž s námi jsi.**

ČČSH NA KŘIŽOVATCE

Pokračování ze str. 1

nosti. Nebáli se podobně jako apoštol Pavel obhájit to, že i modernímu člověku stačí věřit, aniž by přitom musel zastávat bezvýhradně všechna křesťanská dogmata (deposita fidei) spjatá často s myšlením své doby, v níž

Cíl našich otců - obrodit společnost Duchem Kristovým

vznikala. Tato odvaha se projevila i na křižovatce liturgické praxe, kdy se naši otcové rozhodli otočit se čelem k lidu při vedení bohoslužby, kterou již nadále neměl vést – v latině – obětník proměňující podstatu vína a chleba v podstatu krve a těla, ale ve srozumitelné mateřštině kněz, jenž vede celé shromáždění včetně sebe k pokání a obrácení srdcí k Bohu pro jejich proměnu skrze slyšení Božího Slova a též přijímání chleba a vína. První patriarcha dr. Farský geniálně označil toto dění jako zpřítomnění Krista, aniž by neuchopitelnou přítomnost Kristovu při svátostném dění dále vysvětloval. Co mu však bylo podstatné, aby přijetí duchovních darů vedlo člověka „ke skutečnému zastávání víry, k nelíčené lásce, k vroucí zbožnosti, k odrázení hříchu a k zachování Božích příkazů (viz modlitba před požehnáním, Farského liturgie, r. vydání 2004) a k - z toho vyplývajícímu - aktivnímu křesťanskému životu. Ten se nutně musí projevit i ve službě bližním, jak dokázala mladá církev po svém vzniku, když téměř na každé faře byl zřízen sociální odbor a členové církve se nestyděli za svou víru, naopak, projevovali ji v nadšení ve společných aktivitách – výletech, divadlech, ale i v diskusích v akademických klubech. Písně, které zpívali, byly písněmi jejich – moderní – doby. Knihy, jež začali akademičtí učitelé psát, byly zdrojem nových informací z oborů teologie, historie, filosofie, religionistiky, již nejen pro kněží, ale i pro tzv. laiky. (laos – lid). Ambice duchovních i laiků – a to nejen v radách starších, vzniklých volbou ze členů obce – aby po boku svého duchovního společnými silami vedli dílo Páně v daném místě a zvěstovali radostnou zprávu evangelia ve školách a všude moderními formami, byla zjevná, neboť cíl byl jasný: obrodit Duchem Kristovým společnost. Heslo, které naši otcové (K. Statečný) vyzdvihli a je dodnes heslem

Husitské teologické fakulty UK: „**Dokončit českou reformaci**“ jasně ukazuje, k jaké tradici se hlásíme. Ano, Církev československá husitská neodbourala tradici se vším všudy, podobně jako ji neodboural ani M. J. Hus, a dokonce ani husitské revoluční hnutí, byť jí otrásl v základech. Po vzoru Husově však začala tuto tradici poměřovat Písmem (zde je třetí reformační sola Scriptura), ovšem s vědomím, že i Písmo je současně církví tradovanou tradicí. A proto se – jako Hus – odvolává na živého Krista. Proto naši otcové staví – po vzoru Husově – k předchozím dvěma pilířům (tradici a Písmu) i vlastní náboženskou zkušenost. V rovnováze subjektivního a objektivního se neztratí ani současný individuálně laděný člověk se svými spirituálními prožitky, konfrontuje-li je s Písmem a další křesťanskou tradicí. Již naši otcové ale věděli, že bez schopnosti interpretace v kontextu své doby není možné zvěst předávat, což je příčinou i jejího opuštění mnohými již v jejich době a dnes ještě mnohem více. Žijeme v čase, který vykazuje

Podobáme se nyní jeruzalémské prvokřesťanské obci, která hájila depositum fidei (poklad víry)

paralely jak s první generací křesťanů, tak s první generací Církve československé husitské. Jsme na křižovatce. Máme za sebou již vlastní tradici života církve. Z pohledu lidí přístupujících z venku, ale již i mnohých uvnitř našeho společenství, se podobáme nyní spíše jeruzalémské prvokřesťanské obci, která hájila – jistě oprávněně – depositum fidei (poklad víry) podobně jako Římskokatolická církev na přelomu 19. a 20. století. Žijeme ve formách minulosti, byť v době, kdy vznikaly, jistě i moderních. Lpíme jako dobří strážci pokladu minulosti na tom, na čem z hlediska současnosti není nutné lpět, aniž by tím byla dotčena podstata daného. Výše uvedený pohled mi do značné míry zprostředkovali účastníci kurzů v Železně Rudě – v průběhu mnoha let, kdy tyto kurzy s manželem, pro studenty nejprve HTF UK a nyní studenty i absolventy a sympatizanty HITS, pořádáme. Koresponduje i s názorem mnohých mladých přístupujících k naší církvi, které jsem v průběhu posledních let vedla při přípravách

na svátost křtu či svatbu. Z diskusí nad Husovými listy, augšpurským a helvétským vyznáním a každodenním zpěvem z našeho Zpěvníku před čtením ze Žaltáře a po Farského liturgii, kterou tradičně v rámci týdne v Železně Rudě jednou sloužíme, vyplynuly letos v diskusí účastníků kurzu v poslední srpnový týden i konkrétní návrhy. Týkají se (zatím?) jen několika málo oblastí, s nimiž byli účastníci přímo konfrontováni, ale reforma (doslova obnovení) se jistě dělá i v minulosti postupně.

Díky Bohu, ideový základ naší církve s jeho konsekvencemi v současném učení církve není zpochybňován. Nejinak je tomu v oblasti liturgie, co se týče jejího teologického základu a struktury. Kamenem úrazu je však mnohým forma liturgie – v jejím hudebním a textovém tvaru – z pohledu mnohých – archaickým, a to natolik, že nejsou schopni proniknout k jejím obohacujícím a mnohými námi s radostí sdílenému obsahu. Nerozumějí jí. Snad až přijmou-li podrobné vysvětlení, ale i přesto ji nedokážou prožít, ani po několikeré upřímné snaze. Často to pak vzdají. Obávám se, že je to vážný problém. Jistě je možno argumentovat, že mnozí naopak do Liturgie dr. Farského pronikli a dokáží ji ocenit. Ba je jim nadmíru obohacující a cenná. Patřím mezi ně. A přesto nemohu neslyšet již mnohaleté nářky mnohých, kterým je Liturgie nepřístupná – z hlediska současného myšlenkového kontextu i současně hudebního vkusu. Možná namítnete, že je to otázka času, než se ti dotyční vnoří do našeho kontextu. Ale v tom právě spatřuji problém. Neboť to není náš kontext, ale liturgický výraz myšlenkového kontextu 20. let 20. století. Proto Liturgie dr. Farského měla právě v době první republiky takovou moc oslovit... Podobně nazírají mnozí příchozí „zvenku“ náš Zpěvník. Do této doby mě to nikdy nenapadlo! Ráda - i s Komorním sborem mistra Jakoubka ze Stříbra, který v n. o. Příbram již téměř 15 let vedu - nechávám zaznít, při bohoslužbách i na koncertech, nejstarší duchovní písně, které zpíváme v podání původním, ale i přepracovaném současnými skladateli (kupř. P. Ebenem). Ano, i náš Zpěvník obsahuje písně staré (od 14. do pol. 20. stol.) i několik současných. Jak jsem v diskusích seznala, není obliba věci stáří písně, ale její melodičnosti (někde přidávají také „zpi-

vatelnosti“) a rytmu – z hlediska současné hudební schopnosti k písni přistoupit. I s ohledem na současnou praxi v našich náboženských obcích (jsou již i obce, kde zpívají písně převážně mimo Zpěvník ČČSH, aby vyšli vstříc zvláště mladší generaci), by byla vhodná revize Zpěvníku, již by se neměly účastnit jen všechny obce, ale především všechny generace v poměrném zastoupení. Pro vaši představu, kdo znáte píseň: „*Ó, Pane zhasíná den*“, či „*Díky za každé nové ráno*“, proč prý takové a jim podobné - cituji: „*melodické a rytmické, aby to neznělo stále jako na pohřbu*“ ve Zpěvníku nejsou? A naopak jsou tam „*některé, u nichž neodpovídají slova rytmu písně*“. A někteří přidají: „*a nedají se zpívat – bez učení, což by být nemělo, člověk by měl melodii hned chytit*“. To není kritika ani nedostatek pokory k bohaté hudební tradici v naší církvi. Je to zoufalé volání po možnosti aktivně se účastnit, s radostí si zazpívat spolu se všemi, více i méně hudebně nadanými.

Do třetice zmíním povzdechy nad tím, že naše církve nevydává pro laiky potřebnou (vzdělávací) literaturu. Nemůžeme se pak divit tomu, že naši členové církve i duchovní čerpají pak primárně z ne vždy nám duchovně příbuzných zdrojů. A připomínám povzdechy především mladších duchovních i laiků, kteří by rádi, aby se církve vyjadřovala k celospolečensky závažným otázkám. V této věci se myslím neobejdeme bez živé diskuse. Jak ji vzbudit? Jako každou jinou, vnímám-li kdo problém jako palčivý, necht' jej přeneseme do diskuse v církvi. Zdá se, že tomuto v současnosti nahrávají tzv. sociální sítě, je třeba však nezapomenout přenést ze sociálních sítí diskusi i mezi ty, kteří ji na nich nesdílejí. Přes všechnu snahu se však může stát, že se v církvi na názoru na dané téma neshodneme, jak se to v nedávné minulosti i stalo (většinou se jedná o sociálně-etické otázky); to však nás nesmí odradit přinášet další

témata k diskusi či i některá předešlá, pokud nalezneme nové teologické argumenty... Osobně se přimlouvám za pluralitu, byť se všemi jejími úskalími, typický rys postmoderny, v níž žijeme. Pluralitu jak ve formách liturgických (ve smyslu možnosti existence dalších hudebně a textově zpracovaných bohoslužebných formulářů), tak písňových (ve smyslu revize Zpěvníku, který by měl obsahovat písně, které se v církvi zpívají a jsou přístupné i nově příchozím a mladým z hlediska rytmu, melodiky i textu – bez archaismů). Ostatně nám pluralita v tomto duchu nebyla cizí, když v 70. letech 20. stol. byla mnohými zpívána tzv. songová liturgie, či když v 90. letech 20. stol. byl připojen ke Zpěvníku Dodatek. Nyní je třeba jít dál. Možná po cestě pro mnohé revoluční, ale zřejmě nutné, máme-li se na křižovatce vydat směrem našich otců (vyjít vstříc srozumitelně současněmu člověku) a zůstat tak věrni (reformní) tradici naší církve.

A připojme ještě jeden apel, který se mi zřetelně vyjeví v intenzivnější míře vždy po kurzu v Železně Rudě. Účastníci vysoko hodnotí sílu společenství, které se zde vytvoří a v němž je nám dobře. Máme se rádi a jsme spolu rádi. Pomáháme si. Modlíme se, diskuse vedeme v lásce ve snaze si porozumět, jíme spolu, putujeme, sdílíme se v radostech i starostech. To je církve, jak ji vnímají a chtěli by vidět často právě ti, kteří s ní činí své první setkání. Jakékoliv rozbroje a proti Božímu zákonu lásky, milosrdenství a opuštění vedené boje odpuzují ty, kteří by rádi pronikli do tajemství víry. Položme si závěrem otázku: Jde nám ještě stále i o to „*Naplnit současně snažení mravní a vědecké duchem Kristovým?*“ *Zní to podobně jako „Dokončit českou reformaci“?* Ano, je to nekončící úkol, který musí každá generace znovu a v kontextu své doby uchopit. Nestačí jen setrvat v tom, čeho jsme již dosáhli.

Hana Tonzarová

OHLÉDNUTÍ ZA POUTÍ DO TAIZÉ

Milí čtenáři, v čísle 35 jsme přinesli článek sestry Ireny Košíčkové o pouti důvěry do Taizé. Svě pocity z tohoto setkání popsala také sestra Veronika Pokorná, která se poutí zúčastnila poprvé a jistě ne naposled. Neboť jak píše: Ohromení, čekající na mě, bych nejspíš přirovnala k přílivové vlně tsunami, která by se znenadání objevila v České republice.

Taizé na mě hned od začátku působilo jako jiný svět, a po několika debatách jsem se jen utvrdila v tom, že jím i je.

Po počátečních hořkých začátcích spojených s neočekávaným deštěm a desorientací se nám konečně podařilo získat ubytování, teplou sprchu a večeři. Někteří z nás si vybrali stanování, jiní ubytování v chatkách

a rodiny s dětmi byly ubytované vedlejší vesničce. Nemohu mluvit za nocující ve stanech, ale z ubytování v Taizé jsem byla mile překvapena – vybavena spacákem a karimatkou jsem čekala nejhorší v podobě tvrdých věžeňských matrací z důvodu nesmírného množství návštěvníků, avšak komfort, který nám byl poskytnut, po dvanáctihodinové cestě autobusem působil jako sedmé nebe. Po celý zbytek týdne nás doprovázelo slunné počasí, pro které jako by Taizé bylo stvořené.

Mezi další ohromující poznatky patřila nezměrná velikost hlavního chrámu a nepřeborné množství lidí. Jak nám bylo sděleno později toho týdne, do Taizé se sjelo až tři a půl tisíce lidí. Nikdy předtím jsem nebyla mezi tolika lidmi a tato zkušenost

pro mě byla velice přínosná. Zvlášť viditelná byla tato masa lidí při vydávání jídla – perfektně fungující systém, který by si měl každý zažít na vlastní kůži.

Komunita v Taizé funguje právě na základě spolupráce těchto příjždějících lidí a vzájemné souhře a koordinaci. Každý jedinec se musí zapojit do práce, ale na druhou stranu právě díky tomu si může užívat programu připraveného bratřimi a modliteb pro klid duše. Tři modlitby – ranní, polední a večerní – se střídaly s ranním nebo odpoledním seminářem a prací. Jídlo, na jehož nedostatek bylo ze začátku slyšet pár stížností, se po prvních dvou dnech proměnilo v bohatou hostinu a v případě přetrvávajícího nedostatku byl k dostání přídavek.

Dokončení na str. 4

Foto: VHÚ

75. výročí všeobecné mobilizace

23. září 1938 reagovala československá vláda na nebezpečí přepadení fašistickým Německem všeobecnou mobilizací. Ve zbrani tenkrát stálo přes milion mužů, většina z nich s nadšením. Korunovační klenoty i zlatý poklad národní banky byly odvezeny do Žiliny, hlavní štáb armády se přesunul nejdříve do budovy školy v Klánovicích u Prahy, později do zámku v moravských Račicích. Na pomoc ohroženému Československu se tehdy hlásily desetitisíce dobrovolníků z bývalé Jugoslávie (podobnou pomoc nabízeli Jugoslávci i v roce 1968). Pod jedním praporem se tenkrát sešli Češi, Slováci, Němci, Rusíni, Maďaři, Židé i Poláci. Jak daleko se jejich cesty rozešly už o pár měsíců později...

ZPRÁVY

Z generální synody duchovních

Ve čtvrtek 5. září se téměř 250 duchovních, kazatelů a pastoračních asistentů z celé naší církve sešlo v Husově sboru v Praze 10 – Vršovických na generální synodě duchovních. Hlavním tématem synody byla diskuze před volbou patriarchy. Účastníci obdrželi několik písemných materiálů: zprávu patriarchy o činnosti v jeho sedmiletém funkčním období, sborník referátů z teologické konference konané v červnu v Brně, aktualizovaný seznam volitelných duchovních a také pastorační dopis biskupů.

Na zahajovací bohoslužbu, vedenou biskupským sborem, navázal br. patriarcha ThDr. Tomáš Butta poděkováním osobnostem církve za jejich přínos v rámci Cyrilometodějského roku a Husovského triennia a předáním děkovných pamětních listů a sklenic. Poté br. ThDr. Petr Šandera, předseda naukového výboru, přednesl referát „Teologická kritéria volitelnosti do funkce patriarchy ve vyjádření naukového výboru“.

Po přestávce na oběd se synoda ustavila volbou synodních orgánů a schválením svého jednacího řádu. Následovalo shrnutí dosavadního vyhledávacího řízení – postupně promluvili br. patriarcha, br. Richard Ferčík, předseda volební komise a br. David Frýdl, místopředseda právní rady. Po jejich vyjádření již byl prostor otevřen diskusi, již moderoval br. biskup doc. David Tonzar. Výsledkem diskuse, vedené v bratrském a sesterském duchu, je následující usnesení synody:

1. GS žádá, aby příspěvek dr. Šandery byl zařazen na volební sněm.

- GS vyzývá řádný sněm CČSH, aby zadal práci na revizi církevních řádů.
- GS vyzývá patriarchu, aby svolával GS duchovenstva každoročně s určením témat k životu a službě CČSH.
- Tématem GS bude také financování církve.
- GS vyzývá orgány církve, aby více podporovaly vzdělávání duchovních a laiků na všech úrovních včetně spolupráce s HTF UK.

Jana Krajčířiková

Doteky v Liberci

Zveme na faru Církve československé husitské v Liberci (nám. Českých bratří 35/2) v rámci projektu Doteky. 134. pořad - Cyklus Interview, 7. setkání. V pátek 20. září v 17.30 hodin.

EGONOVY POHLEDY I OHLÉDNUTÍ.

Hostem autora pořadu Stanislava Kubína je publicista, fejetonista a sběratel Egon Wiener. Scénář, režie - Stanislav Kubín. Na závěr pořadu autogramiáda Egona Wienera.

Mediálním partnerem je měsíčník Kalendář Liberecka. Projekt je realizován za podpory Ministerstva kultury ČR. Vstupné 50 Kč. sk

Z programu divadla Mana

Zveme do vršovického divadla Mana na následující setkání:

25. 9. v 19 h: „Vino tvé výborné pítí mi dej“ – komponovaný degustační večer o víně, jeho historii a významu nejen v duchovních tradicích. Večerem provází Martin Severa s hosty. Součástí večera bude i možnost ochutnávků. Duchovní úvaha: David Frýdl – farář Husova sboru. (Adresa: Moskevská 34, Praha 10.) red

Vzpomínka

Spolu se všemi jeho přáteli jsme v minulých dnech vzpomněli na našeho milého a výjimečného PhDr. Jiřího Svobodu. Jiří odešel k Bohu 10. září minulého roku. Zůstal v našich srdcích, Bohu stále děkujeme za jeho život a vzpomínáme na něj s úctou. Rodina

Přechod Krkonoš

Rádi bychom vás 4. - 6. října pozvali na další ročník přechodu přes hlavní hřeben Krkonoš, tentokrát z Harrachova do Janských Lázní. Trasa povede přes nejzajímavější části hor – Krkonošským národním parkem, na nejvyšší horu ČR Sněžku, Černou Horu a bude zakončena v malebném lázeňském městečku. Tentokrát pod záštitou penzionu BETLÉM - rekreačního zařízení naší církve. Sraz na autobusovém nádraží v Harrachově v 18 hodin. Vzhledem k omezenému počtu ubytovacích míst na horských boudách svou účast potvrďte co nejdříve! Bližší informace a potvrzení účasti: Jan Kišš, mob.: 724 358 917, e-mail: info@penzion-betlem.cz red

Významné jubileum

V letošním roce si Evangelická církev augsburského vyznání v ČR připomene dvacet let od svého znovuoobnovění. Oslavy jubilea proběhnou od pátku do neděle 27.-29. září a nabídnou bohatý program, složený z koncertů, přednášek, prezentací, výtvarných dílen pro děti a slavnostní nedělní bohoslužby živě vysílané Českým rozhlasem. Program otevírá v pátek večer koncert v Chrámu sv. Michala v Jirchářích na Novém Městě pražském. Informace na: www.ecav.cz. red

Koncerty u sv. Mikuláše

• 23. 9. - 20 hodin
Bach, Dvořák, Händel, Gershwin
Od baroka k jazzu,
Prague Brass Ensemble,
J. Kalfus – varhany
• 24. 9. - 17 hodin
Bach, Händel, Dvořák,
Mendelssohn, Bartholdy
J. Kalfus – varhany,
Y. Škvárová – mezzosoprán
• 25. 9. - 17 hodin
Pachelbel, Bach, Buxtehude,
Franck
J. Prokop – varhany,
M. Laštovka – trubka
• 26. 9. - 17 hodin
Bach, Mozart, Franck, Dvořák
ČVUT Mixed Choir Prague,
J. Steyer – sbormistr,
M. Moudrý – varhany
• 27. 9. - 17 hodin
Bach, Handel, Dvořák,
Mendelssohn-Bartholdy
J. Kalfus – varhany,
Y. Škvárová – mezzosoprán
• 27. 9. - 20 hodin
Vivaldi, Schubert, Dvořák,
Gershwin
Čonsortium Pragense Orchestra,
Š. Heřmánková – soprán,
M. Laštovka – trubka
• 28. 9. - 20 hodin
Vivaldi, Schubert, Dvořák
Čonsortium Pragense Orchestra
• 29. 9. - 17 hodin
Mozart, Beethoven, Bizet,
Haydn
Pražské dechové kvinteto
• 29. 9. - 20 hodin
Vivaldi, Mozart
Vivaldi Orchestra Praga,
V. Návrat – barokní housle

LÉTO JEŠTĚ NEKONČÍ

Pod tímto názvem uspořádala v sobotu dne 1. září náboženská obec Roztoky u Prahy již po druhé ve sboru a na farní zahradě sejití, jehož se během odpovědně a večera zúčastnilo na tři sta bratří a sester i přátel naší církve. Program byl sestaven tak, aby zaujal zejména rodiny s dětmi - dnes se hovoří o interaktivním uspořádání. Zahřoval divadelní vystoupení, malířskou a rukodělnou dílnu, společný zpěv s kytarami, banjem a houslemi. V zahradě byla pro potěšení dětí zvířátka, stánky s občerstvením a drobnými dárečky, samoobslužné opékání buřtů... Hlavně panovala uvolněná, spontánní a přátelská nálada mezi všemi zúčastněnými: od batolátek, přes mládež, třicátníky až po seniory, od zpěváků a hudebníků po malíře, od pravidelných účastníků bohoslužeb až po od návštěvníků narychlo mobilně pozvané příbuzné či kamarády, kteří se po prvé setkali se sborovým prostředím naší církve. Náboženská obec pravidelně žije bohoslužbami, biblickými hodinami, duchovní péčí pro děti, mládež a seniory, rozsáhlou sociální prací i kulturními akcemi. Formou přátelských sejití pod širým nebem, při nichž vládne spontánnost, chce přesáhnout do kruhů, jež v postmoderním světě jsou lhostejné tradičnímu církevnímu společenství. Mají však přirozený lidský cit a často neujasněnou touhu po sejití, vzájemném sdílení radostí a starostí. Spontánní osobní vztahy, jež spojují věřící členy náboženské obce, nabízejí možnost, aby se při, chcete-li, interaktivních akcích lidé mimo okruh církve cítili osloveni pohodou, porozuměním, přátelstvím, které charakterizují církevní obecensví.

Takovými vztahy, jež Nový zákon označuje slovem „láska“, snažíme se „nakažit“ ty, s nimiž ve svém městě sdílíme „prostý život“. Dejme „prostému životu“, který je Stvořitelským dílem, prostor ve svých srdcích a sborech. Přijď, léto Páně, ty odedávna touženě. Jarmila Kučerová

Z EKUMENY

SVÁTEK SV. GORAZDA A PANYCHIDA ZA POPRAVENÉ V HEYDRICHIÁDĚ

Jako každý rok i letos pořádal pravoslavný katedrální chrám sv. Cyrila a Metoděje v Praze a Národní památník hrdinů 4. září pietní vzpomínku v den popravy vladky mučedníka Gorazda a jeho spolubratří. V tento den proběhla bohoslužba, panychida s vystoupením pěveckého sboru a položením květin a věnců a položení kytice u pamětní desky pravoslavných mučedníků u věznice Pankrác. Příspěvek o mučedníku Gorazdovi a jeho osudech během okupace přinesl Český zápas v minulém čísle č. 36. red

VÝTVARNÁ SOUTĚŽ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Ekumenická rada církví v ČR a Národní síť Místních akčních skupin ČR vyhláší u příležitosti ekumenické slavnosti „Modlitba za domov 2013“ soutěžní přehlídku výtvarné tvorby dětí a mládeže na téma ANDĚL. Soutěžní práce bude přijímat Ekumenická rada církví v ČR, sekretariát, Donská 5, 100 00 Praha 10 jako poštovní nebo po domluvě jako osobní zásilku až do pátku 18. října 2013. Další informace na www.ekumenickarada.cz.

OHLÉDNUTÍ ZA POUTÍ DO TAIZÉ...

Pokračování ze str. 3

Jedna z dalších překvapivých věcí na Taizé byli lidé – milí, přátelští, komunikativní, otevření, radostní, nápomocní, hodní. Z celého světa. Nebylo nezvyklé potkat Němce, Portugalce, Estonce, Holanďany, Francouze, ba i další z mnohem exotičtějších zemí, jako je pro nás např. Kanada, Japonsko či Nový Zéland. A to není ze zážitků všechno. Klidně bych s výčtem mohla pokračovat donekonečna, protože takové Taizé je. Překvapivé, okouzlující, podmanivé, meditativní, uklidňující, trochu záhadné, na každém rohu čekající s novým střípkem ze světa k objevení a prozkoumání. Někteří zde najdou klid, sebepoznání, Boha, odpovědi na své otázky, nové přátele, zkušenosti, poznatky... nikdo odsud ale neodjede úplně stejný – každý si bere něco s sebou domů. Něco z Taizé, co zůstává v jeho srdci a duši.

A proto doufám, že někdy příště, třeba napřesrok, se znovu sejdem v hojném počtu a Taizé nám pomůže vyřešit si naše osobní problémy a uniknout spěchu moderní civilizace, když už ne napořád, alespoň na týden. Veronika Pokorná

Ústřední rada Církve československé husitské vyhláší výběrové řízení

na místo pracovníka/pracovnice personálního odboru.

Základní předpoklady:

- minimálně středoškolské vzdělání s maturitou
- znalost obecně platných právních předpisů v oblasti personalistiky
- duchovní Církve československé husitské nebo členství v této církvi

Přihlášky s životopisem zasílejte na adresu ÚR CČSH, Wucherlova 5, Praha 6, 160 00 nebo na e-mailovou adresu ustrednirada@ccsh.cz nejpozději do 30. září 2013.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ
NEPOCTIVÝ SPRÁVCE

Vypište písmenka z horní tabulky v pořadí daném čísly ve spodní tabulce.

S	Á	Ý	Ž	U	N	A	M	O	Á	D
T	Ž	Ú	E	L	D	M	L	E	A	I
H	Ě	S	Ů	Ž	V	M	P	N	U	N

17	30	5	21	8	31	10	33	19	2	24
23	1	14	12	18	3	27	7	16	28	22
9	26	6	32	15	25	13	29	11	20	4

(Řešení z minulého čísla: Radost.)

Jana Krajčířiková

